

Prosjekt: BIOIMMIGRANTS

– Innovative tilnærminger for å håndtere invaderende, fremmede arter som truer biobasert produksjon

Ingeborg Klingen, May Bente Brurberg og Inger Sundheim Fløistad, NIBIO
ingeborg.klingen@nibio.no

Det er en sterk økning i introduksjon og etablering av nye planteskadegjørere og andre invaderende fremmede arter til nye land og regioner. Dette ser primært ut til å være forårsaket av økt internasjonal handel og import av planter, planteprodukter og jord. Klimaforandringene er med på å tilrettelegge for at de introduserte artene kan etablere seg i nye klimatiske områder.

Planteskadegjørere regulert gjennom «Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere» og arter regulert av «Forskrift om fremmede organismer» krever ulike former for tiltak. Ansvar for å kontrollere importerte planteprodukter for planteskadegjørere er nylig flyttet fra Mattilsynet til importørene selv.

Alle aktører har ansvar for å unngå spredning av fremmede invaderende arter eller planteskadegjørere ved flytting av masser. Men spesielt samferdsel-, bygg- og anleggssektoren har utfordringer med problematikken. Destruering og/ eller deponering av masser som inneholder planteskadegjørere og/ eller andre regulerte fremmede arter kan føre til store ekstrakostnader for denne bransjen.

NIBIO har som mål å levere oppdatert forskningsbasert kunnskap og løsninger på problemer knyttet til planteskadegjørere på EPPO sin karantene liste

og fremmede invaderende arter på Artsdatabankens fremmedartsliste. Med basis i NIBIOs brede kunnskap på identifikasjon, biologi og bekjempelse av planteskadegjørere i jord- og skogbruk har vi et godt utgangspunkt for å få til det. For å kunne identifisere alle de nye organismene som finnes i et økende antall prøver har vi imidlertid behov for å øke kompetansen vår knyttet til effektive, presise og innovative metoder for identifikasjon og bekjempelse av disse. I den strategiske instituttsatsingen «BIOIMMIGRANTS» ønsker vi derfor å gjøre dette ved å:

1) Utvikle og etablere nye molekylære metoder for rask og presis høykapasitetsidentifisering av invaderende arter som er en trussel for jord-, skogbruk og andre grønne arealer i Norge.

2) Utvikle innovative metoder for bekjempelse av utvalgte fremmede invaderende plantearter ved bruk av målrettede tiltak som treffer planten i sitt mest sårbare stadium eller hvordan jord som inneholder plantedeler kan håndteres.

I presentasjonen vil vi ta for oss om hvorfor et prosjekt som BIOIMMIGRANTS er viktig akkurat nå, litt om hva vi har fått til i startfasen og hva vi har planer om i vårt videre arbeid.